

P.Z. br. 683

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/64
Urbroj: 50301-25/14-19-6

Zagreb, 3. listopada 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	03-10-2019		
Klasifikacijska oznaka:	043-03/19-01/02	Org. jed.	65
Uredžbeni broj:	50-19-04	Pril.	-
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 013-03/19-01/02, urbroja: 65-19-03, od 4. rujna 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora predložio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 30. kolovoza 2019. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona se, u bitnome, predlaže izmjena odredbi koje uređuju tijela za provođenje izbora, te se predlaže izmjena načina imenovanja biračkih odbora, na način da se utvrdi da članove biračkih odbora određuju političke stranke, te se predlaže da po jednog člana i njegova zamjenika određuje većinska politička stranka, odnosno političke stranke, a po jednog člana i njegova zamjenika oporbena politička stranka, odnosno političke stranke, sukladno stranačkom sastavu tekućeg saziva Hrvatskoga sabora.

Također se predlaže dopuna Zakona u dijelu koji se odnosi na provođenje glasovanja, na način da se uvede obveza potpisivanja birača prilikom preuzimanja glasačkih listića.

Predlagatelj u obrazloženju navodi da Zakon o izboru Predsjednika Republike Hrvatske nije bitnije mijenjan od 1992. godine, da su neke njegove odredbe, kao one koje uređuju tijela za provođenje izbora, neusklađene s odredbama drugih izbornih zakona, te da je navedene odredbe potrebno izmijeniti kako bi se uvela višestranačka tijela, kao što je to u drugim izbornim zakonima, te da se time, uz mogućnost sudjelovanja promatrača na izborima, jamči da će izbori biti provedeni po najvišim demokratskim standardima. Ujedno, u odnosu na predloženu dopunu Zakona, da se utvrdi obveza potpisivanja birača prilikom preuzimanja glasačkog listića, u obrazloženju se navodi kako bi se time dodatno osigurala zaštita izbornog prava i spriječile manipulacije prilikom glasovanja, jer da se time uvodi dodatna mjera osiguranja da će glasovanju doista pristupiti upravo ona osoba koja je upisana u birački popis.

Predlagatelj predlaže donošenje Prijedloga zakona po hitnom postupku, navodeći u obrazloženju da je predložene izmjene važno primijeniti već na prvim sljedećim izborima za predsjednika Republike Hrvatske s obzirom na to da se predloženim izmjenama značajno povećavaju demokratski standardi i spriječavaju moguće nepravilnosti u izbornom postupku.

Vlada Republike Hrvatske ističe da se sukladno ustavnim i zakonskim rokovima, izbor Predsjednika Republike Hrvatske, obavlja najmanje 30, a najviše 60 dana prije isteka mandata te će se izbori za Predsjednika Republike Hrvatske, sukladno tome, održati unutar sljedećih par mjeseci. Vezano uz izmjenu izbornog zakonodavstva, uoči održavanja izbora, Vlada Republike Hrvatske smatra važnim istaknuti stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženo u obrazloženju Odluke, broja: U-I-1397/2015, od 24. rujna 2015. godine, (Narodne novine, broj 104/15), navedeno pod točkom 27. da: „Zaključno, Hrvatski sabor treba ustrajati na dobroj parlamentarnoj praksi koja se sastoji u njegovoj suzdržanosti da donosi, mijenja ili dopunjuje izborni zakonodavstvo godinu dana prije održavanja redovitih parlamentarnih izbora.“.

Vlada Republike Hrvatske smatra da se isto stajalište odnosi na sve izbore, buduće da takva parlamentarna praksa jača stabilnost izbornog prava i unaprjeđuje demokratsko okruženje izbornih procesa.

Također, Kodeksom dobre prakse u izbornim pitanjima Europske komisije za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija), Smjernice i obrazloženja, usvojene od Venecijanske komisije 2002. godine, u dijelu koji se odnosi na razinu propisa i stabilnost izbornog zakona, utvrđeno je da se osnovni elementi izbornog zakona, među kojima je pored ostalih naveden i sastav izbornih komisija, smiju mijenjati najkasnije godinu dana uoči izbora.

Nadalje, iako se u obrazloženju Prijedloga zakona ističe da su neke odredbe Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske neusklađene s odredbama drugih zakona kojima se uređuje izborni postupak, Vlada Republike Hrvatske primjećuje da se Prijedlogom zakona ujedno uvode i dodatne neusklađenosti u odnosu na druge izborne zakone.

Primjerice, niti jedan izborni zakon ne predviđa obvezu potpisivanja birača prilikom preuzimanja glasačkih listića, kao što se to predlaže ovim Prijedlogom zakona.

Također, utvrđivanjem struke predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora (da po mogućnosti trebaju biti pravne struke) ne postiže se usklađivanje sa svim drugim izbornim zakonima. Primjerice, Zakon o lokalnim izborima, jednako kao i Zakon o izboru Predsjednika Republike Hrvatske ne propisuje struku za predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora.

Slijedom navedenoga, osobito vodeći računa o stabilnosti izbornog prava i demokratskog okružja izbornih procesa te stoga neprihvatljivosti izmjene izbornog zakonodavstva uoči održavanja izbora, te uvažavajući stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske o potrebi ustrajanja na dobroj parlamentarnoj praksi da se suzdržava od donošenja izmjena ili dopunjavanja izbornog zakonodavstva godinu dana prije održavanja izbora, te uvažavajući Kodeks dobre prakse u izbornim pitanjima Europske komisije za demokraciju putem prava da se osnovni elementi izbornog sustava smiju mijenjati najkasnije godinu dana uoči izbora, te vodeći računa o činjenici da se Prijedlogom zakona ujedno uvode i dodatne neusklađenosti u odnosu na ostale izborne zakone, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Malenicu, ministra uprave, Darka Nekića, Josipu Rimac i Katicu Prpić, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković